

СОЦИАЛНИТЕ ПРЕДПРИЕМАЧИ —
ФАКТОРИ ЗА ИНОВАЦИИ, ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ И РАБОТНИ МЕСТА

ДЕКЛАРАЦИЯ ОТ СТРАСБУРГ

На 16 и 17 януари 2014 г. в Страсбург се събраха на работна среща над 2000 социални предприемачи и привърженици на социалното предприемачество, представляващи огромното многообразие на социалната икономика, които потвърдиха становището, че социалните предприятия трябва да играят по-важна роля в бъдещето на Европа и набелязаха нови идеи и действия, за да разкрият потенциала си за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

ПРИНОСЪТ НА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО КЪМ ЕВРОПА

Икономическият и социален модел на Европа трябва да се преосмисли. Нуждаем се от по-справедлив и по-екологосъобразен растеж, здраво залегнал в местните общности. Нуждаем се от модел, който да придаде стойност на социалното сближаване като реален източник на колективно благосъстояние.

Социалните предприятия са признати като вектор на социално и икономическо сближаване в цяла Европа, тъй като съдействат за изграждането на плуралистична и устойчива на сътресения социална пазарна икономика. Социалните предприемачи използват преимуществата на дълга социално-икономическа традиция, освен това те са двигатели на промяната чрез създаването на новаторски решения на големите предизвикателства, пред които сме изправени понастоящем. Те действат в полза на общия интерес, създават работни места, предлагат иновативни продукти и услуги и насърчават по-устойчива икономика. Те се опират на ценности като солидарността и предоставянето на права; те създават възможности и надежда за бъдещето.

Социалните предприятия съществуват в различни форми и мащаби и приемат различни правно-организационни форми в рамките на Европа. Съгласно Инициативата за социалното предприемачество на Комисията (ИСП¹) те притежават следните общи характеристики:

- генерират доходи от търговска дейност;
- стопанската им дейност, която често представлява висока степен на социална иновация, се подтиква от социални или обществени цели в името на общото благо;
- печалбите им се реинвестират основно за осъществяването на тези социални цели;
- организацията им или системата на собственост отразява тяхната мисия чрез принципите на демократично управление или широко участие или чрез идеята за социална справедливост.

Социалните предприятия предлагат модел на предприятието на 21-ви век, което постига баланс между финансовите, социалните, културните и екологичните потребности. Социалните предприемачи са двигатели на промяната, в качеството си на отделни лица или групи, които са вдъхновени от стремежа да подобрят живота на хората и общностите.

Социалните предприятия работят. Те са ефективни. Няма кътче в Европа, което да не може да се възползва от социалното предприемачество. В настоящия период на икономическа криза и предизвикателства, произтичащи от застаряването на населението, младежката безработица, изменението на климата и задълбочаващите се неравенства, Европа се нуждае от повече социални предприятия.

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_en.htm

ПРИЗИВ ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА НА СОЦИАЛНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

Правителствата и публичните органи започнаха да отдават признание на силата на социалното предприемачество. В редица държави членки и региони се вземат мерки за насърчаване на растежа на социалните предприятия. На равнище ЕС Инициативата за социалното предприемачество постави обещаващо начало чрез насърчаването на екосистеми в подкрепа на социалните предприятия, но не трябва да губим набраната инерция. Във връзка с това:

- 1. ЕС трябва да изпълни всички действия, залегнали в Инициативата за социалното предприемачество. Той следва да разработи втора фаза на ИСП с цел разширяване на приложното ѝ поле, задълбочаване на партньорството с държавите членки, регионалните и местните власти, организациите на гражданското общество и основните участници в екосистемата.*
- 2. Европейският икономически и социален комитет, следващата Европейска комисия (която следва да разполага със специална междуведомствена структура, отговаряща за тези въпроси) и следващият Европейски парламент трябва да се ангажират изцяло и да изпълняват предложените в Страсбург действия.*
- 3. Необходима е по-силна ангажираност със сектора на социалните предприятия на равнище ЕС, както и на национално, регионално и местно равнище, с оглед съвместното създаване на нови политики за подкрепа на социалното предприемачество, съобразени с местните условия.*
- 4. Комисията трябва да гарантира, че ангажиментът за създаването на екосистема в подкрепа на социалните предприятия ще бъде включен в нейните политики.*
- 5. Държавите членки, регионалните и местните власти, в партньорство със сектора на социалното предприемачество, трябва да оказват пълна подкрепа за растежа на социалните предприятия и да ги подпомагат при изграждането на капацитет. Това може да стане например чрез законодателни рамки, достъп до финансиране, подпомагане при създаването на предприятия и развиването им, обучение и образование и възлагане на обществени поръчки.*
- 6. Европейските институции и държавите членки следва да засилят ролята на социалните предприятия в процеса на структурни реформи за излизане от кризата, по-специално на места, където социалната икономика е по-слабо развита.*
- 7. Комисията, държавите членки и регионите трябва да стимулират сътрудничеството между социалните предприятия в трансграничен аспект с цел обмен на знания и практики. Освен това всички публични власти следва да задълбочат сътрудничеството помежду си и да засилят капацитета си за подпомагане на растежа на социалните предприятия.*
- 8. Участниците от публичния и частния сектор трябва да разработят пълен набор от подходящи финансови инструменти и да набележат посредници, които да подкрепят социалните предприятия през целия им жизнен цикъл.*
- 9. Социалното предприемачество все още се нуждае от допълнителни научни изследвания и събиране на национални статистически данни с оглед на по-доброто разбиране, признание и видимост на сектора, както сред определящите политиките лица, така и сред широката общественост.*
- 10. В тази нова Европа всички заинтересовани участници трябва да разглеждат растежа и създаването на стойност в по-широк контекст и когато отчитат социално-икономическия напредък, да включват социални показатели и да доказват положителното социално въздействие.*